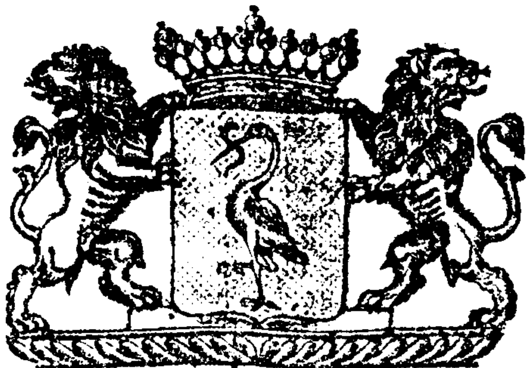
N°. 60. 1831.

DAGBLAD VAN 'SGRAVENHAGE

Maandag, den 23 Mei.

Bij dit Dagblad wordt een vervolg gratis uitgegeven.

DUITSCHLAND.

BERLYN, *den 18 Mei.* De Petersburgsche bladen behelzen eene Keizerlijke ukase, waarbij aan den graaf *Tolstoi*, opperbevelhebber van het reserveleger, de gouvernementen Witebsk, Mohilew en Minsk ganschelijk onderworpen worden. Bij eene andere ukase is de luitenant-generaal *Creutz*, wegens zijne uitstekende dapperheid en beleid in den Poolschen oorlog, tot generaal der cavalerie, en de generaal-majoor *Murawjeff* tot luitenant-generaal benoemd.

Dezelfde bladen maken een breedvoerig verslag bekend van den veldmaarschalk *Diebitsch*, wegens het gevecht bij en het innemen van Minsk op den 26 April. Hieruit blijkt, dat dit gevecht van een' ernstiger aard geweest is, dan de Poolsche dagbladen verhaald hebben, en dat de Polen daarbij veel moeten geleden hebben.

— De graaf *von Pahalen*, gouverneur van Nieuw Rusland en Bessarabie, van wien sommige Fransche dagbladen over eenigen tijd verhaald hebben, dat hij de vaan des oproers had opgestoken, is den 5 te Petersburg aangekomen.

— In de bergwerken van Nischnetagelsk, toebehoorende aan den staatsraad *Demidoff*, is een stuk Platina van buitengewone zwaarte gevonden, wegende ruim twintig ponden; het zwaarste, dat tot hiertoe was gevonden, woog niet meer dan ruim 10 ponden.

— De dagbladen van Warschau, welke tot den 12 gaan, behelzen geene nadere tijdingen omtrent de hoofdlegers. Men sprak van het oprukken van de Russische krijgsmagt naar de provincie Plock, doch met zekerheid was deswege niets bekend. Op den 10 hebben er wederom, volgens berigten uit Memel, gevechten bij Krottingen en Dorbian plaats gehad, waarvan dat bij Krottingen voor de Russen voordeelig is geweest. Omtrent den uitslag van den strijd bij Dorbian, was men nog niet met zekerheid onderrigt, doch, zoo het schijnt, hebben de insurgenten, die ten getale van 9000 aldaar vereenigd waren, zich in hunne stelling weten te handhaven.

— In de vergaderingen van den Rijksdag is in de laatste dagen niet veel van gewigt voorgevallen. Alleen verdient gemeld te worden, dat het reeds meermalen geopperde vraagpunt, of de tegenwoordige landbodenkamer zou ontbonden en door eene andere vervangen worden, aldaar behandeld is. Na breedvoerige beraadslagingen is besloten, met 46 tegen 22 stemmen, dat de tegenwoordige kamer zou in stand blijven.

FRANKFORT, *den 19 Mei.* Het half officieel Oostenrijksch dagblad deelt berigten uit Lemberg mede, van den 6 dezer. Hierin wordt gezegd, dat de generaal *Rüdiger*, nadat hij de tijding had ontvangen, dat het corps van *Dwernicki* ontwapend was, zijne stelling te Kolodno heeft verlaten, en zich over Poczajow naar Radzewelow begeven, waar hij den 5 was aangekomen, en van waar hij, naar alle waarschijnlijkheid, naar den Bug zou oprukken, om zich te vereenigen met de krijgsmagt van den generaal *Rosen*, die thans over de tweede Russische linie het bevel voert en tusschen Brzesc, Lubomil en Wlodimir staat, om de rust in die oorden te handhaven. De aanleiding tot plaatsing van genoemde krijgsmagt in die oorden was het uitbreken van den opstand in onderscheidene daarbij gelegen plaatsen, terwijl de generaal *Dwernicki* zich nog in Volhynie bevond. Onlangs evenwel was aan dien opstand een zware slag toegebragt, daar 5000 insurgenten door ettelijke pulken kosakken onverwachts waren overvallen en uit elkander gedreven. De hoofden van den opstand waren daarbij in handen der Russen gekomen, waardoor de opstand in deszelfs beginselen was gestuit, en de gemeenschap over Kowel naar Brzesc, die eenigen tijd gestremd was, weder vrij was geworden.

— De tijding van het inrukken der insurgenten in Sophia, ten getale van 60,000 man, bevestigt zich. Wegens het gevangen nemen van den grootvizier en deszelfs leger zijn geene nadere berigten. Intusschen vreest men altijd het ergste voor de Turksche regering. De insurgenten schijnen vast besloten te hebben, regtstreeks op Konstantinopel aan te rukken, ten zij de Sultan terstond besluiten mogt, hunne vorderingen in te willigen. Deze bestaan, onder anderen, in het afschaffen der geregelde troepen, herstelling van de Janitsaren, teruggave van alle goederen der veroordeelde Janitsaren en van de afgenomen voorregten aan de Ulema's. Daar men meent, dat de Sultan, bij zijn bekend karakter, tot deze inwilligingen niet besluiten zal, en zelfs de inwilliging van eene dezer vorderingen hem het leven en den troon zou kunnen kosten, zoo is moeijelijk vooruit te zien, welke de gevolgen van den opstand voor het Turksche gouvernement zullen zijn.

FRANKRIJK.

PARYS, *den 16 Mei.* Gisteren heeft de aangekondigde, en tweemaal uitgestelde wapenschouwing der nationale garde plaats gehad. Zij is door uitnemend fraai weder begunstigd, en allerluisterrijkst geweest. Het aantal der gewapende burgers is zeer groot geweest. Zij hebben met veel juistheid voor den Koning groote manoeuvres verrigt, waartoe het Marsveld de geschiktste gelegenheid aanbood. Z. M. en zijn gezin zijn met bijzondere geestdrift ontvangen.

Bij deze wapenschouwing heeft de Koning in eigen persoon het kruis van het legioen van eer aan drie nationale gardes geschonken, welke bij de laatste ongeregeldheden, door steenworpen, gekwetst waren.

De bladen der hevige vrijheidsvrienden beijveren zich, nopens deze wapenschouwing ongunstige vergelijkingen te maken met die van den 8 Augustus des verledenen jaars, en beklagen vooral de afwezigheid van den man, die te dien tijde aan het hoofd der garde stond, van *Lafayette.* De *Moniteur* verheft daarentegen den goeden geest, die de nationale garde zoo zeer kenschetst, en welke hij als een waarborg voor de orde en den vrede aanmerkt; terwijl hij een terugblik werpt op hetgeen in 1827 heeft plaats gehad, toen een naijverig gezag zich van den steun, die hetzelve moest schragen, zelf beroofde.

— Het regeringsblad verzekert, dat vier vijfde gedeelte der gedecoreerden van Julij zich aan de bevelschriften te dien opzigte onderworpen hebben.

— De Prins *van Joinville* is den 13 te Marseille aangekomen, en zou den volgenden dag naar Toulon vertrekken, alwaar hij tot den 19 zou verblijven.

— De heer *de Chateaubriand* is gisteren naar Geneve vertrokken. Het *Journal des Débats* wijdt dien beroemden staatsman eene hartelijke afscheidsgroet, en uit den wensch, dat hij spoedig, door overtuiging en noodzakelijkheid, zijne eerbiedwaardige bezwaren zal opgeven, en van zijne vrijwillige ballingschap naar den geboortegrond terugkeeren.

— Eergisteren is hier, in eenen tachtigjarigen ouderdom, overleden de heer *Labbey de Pompières.* Hij was het oudste lid der kamer, een warm voorstander der liberale beginselen, en heeft daarvan vooral een bewijs gegeven door zijn bekend voorstel tot het in beschuldiging stellen van de ministers *Villèle*, *Corbière* en *Peyronnet.*

Heden heeft de begravenis van den heer *L. de Pompières*, met veel plegtigheid plaats gehad. De toevloed van aanschouwers was ontzettend. Een groot aantal studenten betwistten elkander de eer, het lijk te mogen dragen. De generaal *Lafayette*, benevens vele anderen, zoo als de heeren *Lafitte* en *Casimir Périer*, hebben den lijkstoet gevolgd. Het lijk is naast *Foy*, *Girardin*, *Manuel* en *B. Constant* bijgezet. De heeren *de Laborde*, *Bavoux* en *Lafayette* hebben lijkredenen op het graf uitgesproken.

— De generaal *Schneider*, op Morea, is thans stellig door den generaal *Guchemene* vervangen.

— De hertog *van Caraman*, gewezen gezant in Oostenrijk, is naar Genua vertrokken, om zich van daar naar Weenen te begeven; hij zou met eene geheime zending bij het hof van Oostenrijk belast zijn.

— Van verschillende zijden wordt verzekerd, dat er eerlang een congres, en wel te Aken, zal gehouden worden, waarop voornamelijk vier punten zouden behandeld worden, als: 1°. de ontwapening van de groote Mogendheden; 2°. eene regeling van de Belgische zaken; 3°. de staatsregeling van Polen; en 4°. de vestiging van den Griekschen staat.

Wat het eerste punt betreft, wordt door een onzer geachtste bladen aangemerkt, dat hetzelve aan meer dan eene zwarigheden onderhevig is; inzonderheid dat Frankrijk niet de eerste kan zijn, om het voorbeeld ter ontwapening te geven.

Wat de Belgische zaak aanbelangt, zegt hetzelfde blad, dat Prins *Leopold* de kroon zou aannemen, welke hem door het congres zou worden aangeboden, en dat het Groothertogdom Luxemburg, onder België zou begrepen worden, waaromtrent onderhandelingen met den Koning der Nederlanden zouden worden aangevangen. Het Duitsche verbond zou deszelfs regten op het Groothertogdom echter volkomen behouden.

— De bekende abt *Grégoire* ligt sedert eenige dagen op het uiterste. Hij had de laatste kerkelijke bediening gevraagd, welke hem echter door den aartsbisschop dezer hoofdstad, *de Quelen*, geweigerd werd, op grond van de beginselen en vroegere gedragingen van *Grégoire.* De abt *Guillon*, aalmoezenier van het huis van Orleans, een man van eenen zeer verdraagzamen aard, moet echter aan de begeerte van den zieltogenden hebben toegegeven, waarop de aartsbisschop hem gedreigd heeft, indien hij dit gerucht niet tegensprak, hiervan te Rome kennis te zullen geven, en te zullen beletten, dat hij tot bisschop van Beauvais, waartoe hij door het gouvernement is voorgedragen, wierd benoemd. De aartsbisschop moet bovendien aan zijne onderhoorigen hebben verboden het lijk van den abt *Grégoire*, met de R. K. kerkplegtigheden ter aarde te bestellen, en hetzelve dus niet in de kerk toe te laten. Men wil, dat in 's Konings raad besloten is, dat, niettegenstaande dit verbod, het lijk naar de kerk gebragt zal worden.

De liberale bladen berispen, zoo als men denken kan, grootelijks het gedrag des aartsbisschops; de ultra-montaansche bladen dragen het voor, dat hij slechts naar de voorschriften van zijnen pligt heeft gehandeld.

— Den 1 dezer, den naamdag des Konings, hebben er eenige bewegingen te Ajaccio, op Corsika, plaats gehad, veroorzaakt door het aanheffen der kreten: *Leve Napoleon! Weg met Philips!* Het is der overheid niet zonder eenige moeite gelukt, de volksverzamelingen te verstrooijen.

Den vorigen dag was aldaar de zoon van den onderprefect doorstoken.

Van den 17. De Koning is gisteren naar Normandye op reis gegaan.

— Het regeringsblad behelst de aangekondigde verandering van een tiental prefecten, in den zin der gematigden. Onder de nieuw benoemden merkt men een bloedverwant van den heer *Talleyrand* op.

De gematigden beweren, dat er verdeeldheid onder de ultra's heerscht.

— De *Moniteur* deelt de volgende benoemingen mede: de heer *C. Bresson*, eerste gezantschapssecretaris te Londen, tot buitengewoon gezant en

gevolmagtigd minister in Hanover; de heer *Martin*, consul-generaal in Mexico, tot gevolmagtigd minister aldaar; de graaf *d'Estourmel*, afgevaardigde, tot gevolmagtigd minister in Columbia; de graaf *Alfred de Vaudreuil*, eerste gezantschapssecretaris in Napels, tot zaakgelastigde in Weimar, en de graaf *Alexis de St. Priest*, tot dezelfde betrekking in Parma. De heer *Bresson*, te Londen, zal door den heer *Tellier de Blauriès* vervangen worden.

Men ziet uit de tweede en derde der opgemelde benoemingen, dat het gouvernement werkelijk op de erkenning der Zuid-Amerikaansche Staten bedacht is.

— De fondsen, hoezeer minder willig dan Zaturdag, toch aangenaam. De 3 per cents 65 fr. 40 c.; de 5 per cent 91 fr. 40 c.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 22 Mei*. Bij Koninklijk besluit van den 13 dezer, is de staatsraad *I. d'Olislager*, op zijn verzoek, eervol ontslagen als 's Konings commissaris bij de Nederlandsche handelmaatschappij en in deszelfs plaats benoemd de heer *J. Huidekoper* van Amsterdam.

— Bij Koninklijk besluit van den 19 dezer, is, naar aanleiding van art. 2 van Hoogstdeszelfs besluit van den 1 December 1813 en art 55 van het wetboek van strafvordering, de heer Mr. *E. F. J. van den Gheyn*, uit zijnen post van regter ter instructie bij de regtbank van eersten aanleg te Nymegen ontslagen, en voorts in zijne functien van regter in die regtbank, mitsgaders in het genot van de daartoe staande wedde geschorst, tot dat daar omtrent nader door Z. M. zal beschikt zijn; en wel omdat genoemde heer *van den Gheyn* zich heeft durven veroorloven om, *op eigen gezag*, vast te stellen, ter afkondiging aan *administrative autoriteiten* te verzenden, en in onderscheidene nieuwsbladen te doen plaatsen, eene door hem aldus genoemde *bekendmaking*, gedagteekend den 30 April 1831, waarbij hij, na eene openbaarmaking van de, naar zijne meening, onvoldoende uitkomsten van het door hem in zijne voormelde betrekking van regter ter instructie aangevangen, doch nog niet afgeloopen regterlijk onderzoek in zake van wederspannigheid aan de wettelijke oproeping van den eersten ban der schutterijen, in een gedeelte der provincie Gelderland, eene premie uitlooft van *f* 1000 aan dengenen, die overtuigend zou bewijzen, dat er in der daad eene algemeene zamenspanning of zoogenaamd complot zou hebben bestaan, om zich gewapenderhand tegen de wet te verzetten; door welke daden genoemde heer *van den Gheyn*, volgens den inhoud van het besluit, niet alleen zijn gezag verre is te buiten gegaan, maar ook de geheimen der justitie eigendunkelijk aan het publiek heeft openbaar gemaakt, en de vermoedelijke schuldigen niet weinig heeft gerust gesteld voor de gevaren, die zij konden loopen; terwijl bovendien dezelve bekendmaking, uit haren aard, geschikt was, om onrust en gisting onder de ingezetenen van hetzelve gedeelte der provincie Gelderland te verwekken.

Tevens is bij het genoemde besluit de minister van justitie gelast, zorg te dragen, dat door de regtbank van Nymegen, voorloopig, voorzien worde in de waarneming van het ambt van regter ter instructie, tot dat hetzelve door Z. M. zal zijn vervuld; en dat de procureur-generaal worde aangeschreven tot het nemen der vereischte en meest krachtdadige maatregelen, ten einde, des noodig geoordeeld wordende, overeenkomstig de bepalingen der wet van den 1 December 1830 (*Staatsblad, n°. 86*), of wel overeenkomstig het voorschrift van art. 235 en volgende van het wetboek van strafvordering, het geregtelijk onderzoek naar de onwilligheid en tegenstreving onder de bewoners van het platte land, welke in het begin van dit jaar in het land tusschen Maas en Waal, bij gelegenheid der oproeping van den 1sten ban der schutterijen, hebben plaats gehad, mitsgaders naar de daaruit ontstane ernstige bewegingen en derzelver oorzaken en bewerkers, zonder verwijl, op nieuw te doen aanvangen, voortzetten en voleindigen.

— De heer baron *van Zuylen van Nyevelt* is den 17 van hier naar Londen vertrokken, om, naar men zegt, den 19 aldaar eene conferentie van de gezanten der vijf groote Mogendheden bij te wonen.

— In de vergadering van het Rotterdamsche kiescollegie der Nederlandsche handelmaatschappij, op den 19 dezer gehouden, zijn tot commissarissen benoemd de heeren *C. J. Blankenheym*, *J. Moll, Hz.*, *A. van Ryckevorsel, Hz.*, en *A. van Hoboken*, hebbende de heer *R. Varkevisser*, welke tot nu toe almede commissaris is geweest, aan het kiescollegie verzocht, ditmaal niet in aanmerking te komen, en tot plaatsvervangers de heeren *J. van der Wallen van Vollenhoven*, *N. M. Vink*, *W. Suermondt, Bz.*, en *J. Loopuyt*, te Schiedam.

Te Leyden zijn benoemd de heeren jonkh. *D. F. van Alphen* en *du Rieu*.

— Op het ontwerp van wet, betrekkelijk eene gedwongene geldleening, is, in de afdeelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal, een aantal algemeene en afzonderlijke aanmerkingen gemaakt. De voornaamste dezer aanmerkingen komen hierop neder: Eerstelijk heeft men gevraagd, of deze verpligte leening thans reeds zoo noodzakelijk is, nu er in de vrijwillige negotiatie voor ruim 20 millioenen is ingeschreven, en of er geen ander middel zou zijn, om het ontbrekende tot 25 millioenen, welke voor de eerste behoeften noodzakelijk zijn geacht, te verkrijgen, daar de invordering eener gedwongene geldleening niet zonder moeijelijkheden zal kunnen worden ten uitvoer gebragt? Het mislukken voor zoo een aanzienlijk gedeelte der vrijwillige geldleening is door de afdeelingen bijzonder toegeschreven aan de weinige bekendheid der wet bij het publiek in het algemeen, dat, ter voorkoming van grooter verlies, had moeten inschrijven, waardoor die algemeene deelneming niet heeft plaats gehad, welke het succes der zaak had kunnen en moeten verzekeren. Zulks heeft de vraag doen ontstaan, of het alsnog voor een' bepaalden tijd openstellen der vrijwillige leening niet het gelukkig gevolg zou kunnen hebben, om deze gedwongene heffing, waarin men zoo vele zwarigheden ziet, te doen onnoodig worden? Voorts is algemeen opgemerkt, dat deze heffing met de gearresteerde vrijwillige leening moet worden in verband gebragt, dat eene geheel nieuwe voordragt noodzakelijk maakt. Ook hebben eenige leden er op aangedrongen, dat thans, in de eerste plaats en vóór de gedwongene geldleening, de begrootingswetten behoorden te worden behandeld en bediscussieerd. De maatstaf van het personeel wordt ook, voor eene definitive belasting, door sommige leden afgekeurd, omdat de ongelijkheid, waartoe die maatstaf aanleiding geeft, naar mate men die meermalen verdubbelt, zoo als bij deze wet tot zestien malen wordt voorgedragen, des te sterker wordt.

Drie onderteekende nota's zijn bij de afdeelingen nopens deze projectwet overgelegd, als van de heeren *van de Kasteele*, *Frets* en *Hofstede*. De heer *van de Kasteele* wenschte, dat er nog een middel gevonden wierd, om de gedwongene belasting voor te komen, en dat tevens strekken kon om den koers van de schatkistbiljetten eenigzins, in verband met andere maatregelen, te verbeteren. Derhalve stelde hij voor, alsnog eene vrijwillige negotiatie uit te schrijven van 21 millioen, op denzelfden voet en onder hetzelfde verband als de vorige, maar tegen uitgifte van eenen schuldbrief van *f* 1000, tegen het volle fournissement van *f* 1000 en niet van *f* 950, zoo als in de eerste leening, waardoor een millioen meerder zal moeten worden opgebragt; vervolgens te voegen bij die negotiatie eene loterij van schatkistbiljetten van *f* 42,000 loten en even zoo vele prijzen, te zamen uitmakende *f* 5,000,000 aan schatkistbiljetten, en voorts aan de inschrijvers van iedere *f* 1000 af te geven een lot *gratis* in de evengenoemde loterij.

De heer *Frets* heeft voorgesteld, tot voorziening in de behoeften, eene nieuwe vrijwillige leening te openen, waarin ieder zal kunnen deelnemen en waarvoor zullen worden uitgegeven obligatien, rentende zes per cent. Tot bevoordeeling van de deelnemers in de vrijwillige leening van April laatstleden, en van andere belanghebbenden, behoorden de reuversalen uit die leening in deze vrijwillige leening te worden aangenomen, tegen eene waarde van tien per cent. Gelukte de nieuwe proef niet, of slechts gedeeltelijk, dan was de heer *Frets* van oordeel, dat het te kort bij vende niet bij eene leening, maar *don gratuit* behoorde te worden geheven. Wanneer alle mogelijke middelen zijn aangewend en alle mogelijke voordeelen zijn uitgeloofd, bestaat er geene reden meer, zegt de heer *Frets*, om te negotiëren met menschen, die volstrekt weigeren het Vaderland met een klein deel van hun vermogen te helpen.

De heer *Hofstede* verlangde, dat, indien, onverhoopt, eene geforceerde leening noodzakelijk mogt worden bevonden, het aan de gedeputeerde Staten in de provincien mogt worden overgelaten, het montant daarvan op zoodanige wijs in de schatkist te doen voeren, als met het belang der ingezetenen meest overeenkomstig zou worden bevonden.

— Daar er nog verscheidene punten zijn, welke door de tweede kamer der Staten-Generaal alsnog moeten afgedaan worden, zoo zal het welligt niet ondienstig zijn, hier eene korte herinnering van de nog aanhangige voordragten van wetten te laten volgen. Zij zijn:

1°. Het ontwerp, betreffende de opzegbaarheid en aflosbaarheid der *schatkistbiljetten*. Dit ontwerp is in de afdeelingen overwogen, en deswege zijn verschillende aanmerkingen gemaakt, welke onderscheidene conferentien tusschen Z. Exc. den minister van financien en de centrale afdeeling hebben ten gevolge gehad. Men ziet in eene der eerstkomende openbare zittingen het centraal verslag nopens dit ontwerp te gemoet.

2°. Het ontwerp, houdende voorloopige wijzigingen in het *tarief* der regten van in-, uit- en doorvoer. Dit ontwerp is mede in de afdeelingen overwogen en op eenige daar tegen gemaakte aanmerkingen is bereids door de regering geantwoord. Hieromtrent wacht men spoedig de openbare beraadslagingen.

3°. De vier ontwerpen van begrootingswetten, voor den dienst van 1831; van de daar tegen gemaakte aanmerkingen en antwoorden hebben wij reeds de hoofdzakelijke mededeeling gedaan.

4°. Het ontwerp van wet betrekkelijk eene verpligte geldleening.

5°. Het voorstel van den heer *Warin*. De afdeelingen, dit voorstel onderzocht hebbende, waren genoegzaam eenparig van oordeel, dat hetzelve te voorbarig en te onbepaald was, en men zich daardoor zou verbinden, om zelfs de noodzakelijkste wetgevende maatregelen te laten liggen. De heer *Warin* heeft op deze aanmerkingen geantwoord. Hij is bij zijn voorstel blijven volharden; doch ter gemoetkoming aan de daar tegen gemaakte bedenkingen, heeft de voorsteller daarvan de volgende nieuwe redactie aangeboden:

« De tweede kamer der Staten-Generaal overwegende, dat, sedert de onherroepelijke scheiding der Noordelijke en Zuidelijke gewesten van het voormalig Koningrijk der Nederlanden, het noodzakelijk is, dat de maatschappelijke inrigtingen van ons Vaderland, zoodra mogelijk, herzien worden en ingerigt overeenkomstig onze tegenwoordige behoeften en middelen;

« Besluit: De kamer zal zich, bij voorkeur, boven minder dringende werkzaamheden, al mogten deze vroeger voorgedragen zijn, bezig houden met het overwegen van alle zoodanige voorstellen, als, hetzij door den Koning, hetzij door een van de leden der kamer, aan haar zullen gedaan worden, ten einde, op de wijs, voorgeschreven in het elfde hoofdstuk der grondwet, al die veranderingen in de grondwet, welke de veranderde omstandigheden noodzakelijk maken, hoofdstuksgewijs, of wel bij wijze van met elkander in naauw verband staande onderwerpen, te helpen daarstellen.

« De voorzitter wordt verzocht, bij wijze van officieuse communicatie met de regering, aan dezelve kennis te willen geven van het verlangen der kamer, dat de natie eindelijk uit dien onbestemden stand gerake, in welken zij nog altijd geplaatst blijft; van haar gevoelen, dat eene spoedige herziening der grondwet daartoe krachtdadig zou medewerken, en aan haren wensch, dat dienaangaande, van wege den Koning, voorstellen van haar mogen gedaan worden, onverminderd hare geneigdheid, om ook voorstellen van leden der kamer in overweging te nemen."

Over dit voorstel zal in den loop dezer week de beraadslaging plaats hebben.

— De in de Fransche papieren voorkomende tijding (*zie onder Parys*), dat eerlang een congres te Aken zal bijeenkomen, wordt in bijzondere brieven uit laatstgenoemde stad als zeer waarschijnlijk voorgedragen. Men meende aldaar, dat de Prins *von Metternich* het congres zou bijwonen.

— Het bestaan van een nader protocol, waarvan wij reeds meermalen gesproken hebben, bevestigt zich. Daarbij wordt de toetreding van het Belgische gouvernement gevorderd tot de vroegere protocollen, en, ten gevolge van dien, de ontruiming van Luxemburg, en het ophouden der bemoeijingen van de Belgische regering met de binnenlandsche aangelegenheden van het Groothertogdom. Verder wordt in dat protocol verklaard, dat, bijaldien het Belgische gouvernement deze toetreding weigeren mogt, de betrekkingen tusschen de vijf Mogendheden en de Belgische regering zullen opgehouden; dat lord *Ponsonby* onmiddelijk Brussel zal

verlaten, en de Belgische gezant te Parys zal worden uitgenoodigd, zonder verwijl, uit die stad te vertrekken.

— Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden is, in den vroegen morgen van den 17 dezer, met het Koninklijk stoomjagt, van Bergen-op-Zoom voor het fort Bath aangekomen, en van daar naar de forten Lillo en Liefkenshoek gestevend, welke, gelijk ook de daar liggende Koninklijke corvetten *Nehalennia*, *Medusa* en *Proserpina*, alsmede de brik *Echo*, door hem in oogenschouw zijn genomen. Daarna is dezelve te Bath teruggekomen, en heeft de Koninklijke corvet *Heldin*, alsmede eenige kanonneerbooten, die zich aldaar hadden verzameld, bezigtigd, waarna Z. K. H. de reis naar Welsoorden heeft voortgezet. Den 21 werd Z. K. H. te Breda terug verwacht.

— Blijkens een rapport van den luitenant-generaal *Chassé*, van den 17 dezer, zijn op dien dag de Fransche luitenant-generaal *Belliard* en de heer *Charles White*, welke laatste tot het gezantschap van lord *Ponsonby* te Brussel behoort, te Antwerpen aangekomen, en hebben zij dadelijk eenen brief aan den bevelhebber van het kasteel afgezonden, waarvan wij, alsmede van het daarop gegeven antwoord, eene vertaling hieronder laten volgen:

Antwerpen, den 16 Mei 1831.

MIJNHEER DE GENERAAL!

De tijdingen, dezen ochtend te Brussel ontvangen, gaven aanleiding om te gelooven, dat de bezetting der stad Antwerpen en die van het kasteel handgemeen waren.

De vertegenwoordigers van de Londensche conferentie en van Frankrijk, te Brussel, wetende, hoe veel belang de groote Mogendheden in de handhaving des vredes stellen, hebben zich met spoed naar Antwerpen begeven, ten einde eene poging te doen, om de oorlogvoerende krijgsbenden wederkeerig tot het staken van den strijd te bewegen. Bij onze aankomst hebben wij gelukkig alles weder in orde gevonden, en wij kunnen niet anders, dan den wensch uiten, dat deze staat van zaken blijve voortduren.

De Belgische regering heeft eenen hoofdofficier afgezonden, ten einde het bevel aan hare krijgsbenden te vernieuwen, om het beginnen van vijandelijkheden te vermijden, en slechts dan vijandelijk te handelen, wanneer zij aangevallen mogten worden; wij weten, dat door uwe regering dezelfde bevelen gegeven zijn. Gij schat den vrede te hoog, mijnheer de generaal! dan dat wij ons niet verzekerd zouden houden, dat gij al wat van u afhangt, gedaan hebt en nog zult doen, opdat deze bevelen stiptelijk ten uitvoer worden gelegd.

Het bezetten van den bril St. Laurens, door uwe krijgsbenden, is de oorzaak geweest van het gevecht, dat gisteren heeft plaats gehad, en dat den oorlog zou kunnen ontsteken; het is tevens de oorzaak der groote verbittering, die zoo wel onder de bezetting, als bij het gemeen van Antwerpen heerscht. Het staat aan u, mijnheer de generaal! om te beslissen, of uwe liefde voor den vrede u kan toelaten, voor het oogenblik uwe krijgsbenden uit die sterkte terug te trekken, die gij toch altijd bij magt blijft, weder te bezetten, zoodra gij dit voor uwe verdediging noodzakelijk zult achten.

Wij weten, dat men op het punt is, om te Londen de zaken van Holland en België te schikken; wij hebben de volle overtuiging, dat vóór het uiteinde dezer maand alles zal ten einde geloopen zijn; en hoezeer moeten wij allen dan niet wenschen, dat de vrede tot dat tijdstip toe bewaard blijve. Wij zijn overtuigd, mijnheer de generaal! dat niemand meer dan gij het belang daarvan gevoelt, en dat gij, van uwe zijde, alle noodige bevelen geven zult, opdat die zoo onschatbare vrede niet verstoord worde.

Wij hebben de eer, enz.

De luitenant-generaal, pair van Frankrijk,
AUGUSTE BELLIARD.
CHARLES WHITE.

Aan Zijne Exc., mijnheer den generaal baron Chassé.

Kasteel van Antwerpen, den 17 Mei 1831.

MIJNHEER DE GENERAAL!

Ik heb de eer u kennis te geven van de ontvangst van den brief van gisteren, waarmede Uwe Excellentie en de heer *Charles White* mij wel hebben willen vereeren, en haast mij, aan Uwe Excellentien de stelligste verzekering te geven, dat de sterkte St. Laurens door mij met geen ander oogmerk bezet is geworden, dan om mij tegen eenen aanval te kunnen verdedigen, en zonder eenige vijandige bedoeling.

Ik meen geen grooter bewijs te hebben kunnen geven van mijne begeerte, om het hervatten der vijandelijkheden en de rampen, die daaruit kunnen voortvloeijen, voor te komen, dan door te gedoogen, dat van de zijde der Belgen onophoudelijk voortgegaan werd met de begonnen werken, ondanks mijne herhaalde vertoogen daar tegen, en de betuigingen der Belgische krijgsoverheden; met dat al, zal ik, na de ontvangst van uwen geëerden, voortgaan bewijzen te geven van mijnen wensch, om tot handhaving van den wapenstilstand en de geslotene overeenkomsten mede te werken, van welke stukken ik de eer heb u een afschrift te doen toekomen.

Zoodra de Belgische krijgsoverheden het voortdurend aanleggen van werken willen staken, de middelen van aanval, die reeds voor het fort St. Laurens geplaatst zijn, wegruimen, en hunne troepen en posten tot de, bij art. 2 der gezegde overeenkomst bepaalde, lijn van afscheiding terugtrekken, zal ik, van mijnen kant, insgelijks alle werken tot herstel of meerdere bevestiging der sterkte St. Laurens staken, en alles in den vorigen toestand laten, met achterlating alleen van eene politiewacht in gezegde sterkte, ten einde te voorkomen, dat het graauw aldaar geene schade aanrigte, gelijk zulks in den afgeloopenen winter dikwerf gebeurd is, als wanneer ik mij daarover beklaagd en voldoening erlangd heb.

Ten einde men voorts van wederzijden van de inachtneming der bovengemelde maatregelen moge verzekerd zijn, ware het wenschelijk, dat de heer generaal, commanderende te Antwerpen, zich met mij wilde verstaan, om eenige officieren te benoemen, welke belast zouden worden, om de lijn van afscheiding buiten de stad vast te stellen, en door palen aan te wijzen.

Inmiddels zal ik, van mijnen kant, onverwijld de werkzaamheden aan meergemelde sterkte doen schorsen, tot dat ik de uitwerking zal bespeuren van de welwillende zorg, die Uwe Excellentien wel willen besteden, ten einde de wapenstilstand en de overeenkomsten bij voortduring gehandhaafd worden.

Geene sterkere bewijzen van de opregtheid mijner bedoelingen meenende te kunnen geven, heb ik de eer, mijnheer de generaal, Uwe Excellentie te verzoeken, om de betuiging mijner bijzondere hoogachting te willen aannemen.

De luitenant-generaal, opperbevelhebber van het kasteel van Antwerpen,
Baron CHASSÉ.

Aan HH. Exc., den generaal, pair van Frankrijk, Auguste Belliard, *en den heer* Charles White, *thans te Antwerpen.*

Niettegenstaande dus de luitenant-generaal *Chassé* op nieuw de duidelijkste blijken van zijne gezindheid had gegeven, om de rampen des oorlogs niet noodeloos te vermeerderen, blijkt echter uit een nader berigt van dien generaal, van den 18, dat de Belgische gezagvoerders te Antwerpen ook toen nog voortdurend, doch zoo veel mogelijk op eene bedekte wijs, aan werken in den omtrek van het kasteel lieten arbeiden. De generaal heeft zich dus genoodzaakt gezien, over dit nieuwe blijk van vijandelijke bedoelingen met genoemde gezagvoerders, alsmede met de heeren *Belliard* en *White*, die intusschen naar Brussel waren teruggekeerd, in briefwisseling te treden. Deze en andere stukken zijn vervat in het navolgende berigt, gisteren avond door de Staats-Courant medegedeeld:

Bij het ministerie van oorlog zijn, den 21 Mei, op nieuw belangrijke berigten van den generaal baron *Chassé* ontvangen. Het blijkt daaruit; dat deze bevelhebber, in den loop van den 18 en 19 Mei, *meer dan één afschrift* van den hieronder sub I medegedeelden brief, *langs verschillende wegen*, naar Brussel, aan de heeren *Belliard* en *White*, heeft afgezonden; dat de generaal al verder den 18 aan de militaire gezagvoerders te Antwerpen eenen brief heeft doen schrijven, dien wij insgelijks met het daarop gegeven antwoord mededeelen, en dat eindelijk de generaal den 19 den onder IV volgenden brief aan de hoofden der bezetting van Antwerpen heeft afgezonden.

I.

Hoofdkwartier kasteel van Antwerpen, den 18 Mei 1831.

MIJNHEER DE GENERAAL!

Ik heb op de uitnoodiging, die gij mij gisteren wel hebt willen toezenden, daardoor geantwoord, dat ik de bezetting, die ik in den bril St. Laurens had gelegd, terug heb doen trekken. Ik heb tevens, om aan den wensch te voldoen, dien gij, te gelijk met den heer *White*, wegens mij geuit hebt, en alzoo tot het doel van de handhaving des vredes mede te werken, de werken tot het in staat van verdediging brengen van dien bril doen staken. Ik wensch, evenzeer als gij, mijne heeren! om, zoo veel zulks van mij afhangt, de rampen des oorlogs voor te komen. Ik heb daarvan de grootste bewijzen gegeven, en ga voort dit te doen, door te gedoogen, dat de verdediging van den post, welks bewaring mij is toevertrouwd, meer en meer moeijelijk wordt gemaakt. Intusschen zie ik met leedwezen, dat, wel verre van aan de opofferingen te beantwoorden, die ik mij getroost, men, van den kant der Belgische krijgsbenden, voortdurend en met ijver aan werken arbeidt, die niet anders dan als werken van aanval beschouwd kunnen worden; daar toch de uitwerkselen van uwe tusschenkomst wederkeerig behoorden te zijn, en natuurlijk ook aan de andere zijde alle arbeid aan de werken had moeten gestaakt worden. Als krijgsman kent Uwe Excellentie de belangrijkheid van loopgraven en batterijen, die op zulk eene vesting worden aangelegd; als Fransch krijgsman kan dezelve niet willen, dat eene tusschenkomst van uwe zijde geen ander gevolg zou hebben, dan om des te gemakkelijker misbruik van dat vertrouwen te kunnen maken, waarmede ik met de commissarissen der groote Mogendheden tot het doel, dat zij zich hebben voorgesteld, tracht mede te werken. Nu ik dan zie, hoe weinig gevolg, en uwe tusschenkomst, mijne heeren! en mijne spoedige vervulling van uwe wenschen gehad hebben, moet ik vooronderstellen, dat mijn brief van gisteren u niet ter hand heeft kunnen worden gesteld. En, terwijl ik u thans nieuwe afschriften toezend van de stukken, die ik gisteren de eer bad aan u te rigten, herhaal ik mijnen wensch, om, voor zoo veel de veiligheid van den post, waar ik bevel voer, dit toelaat, u in uwe pogingen, tot voorkoming van het hervatten der vijandelijkheden en van de rampen, die daaruit voor dit land zouden voortvloeijen, te ondersteunen.

De luitenant-generaal, opperbevelhebber van het kasteel van Antwerpen,
Baron CHASSÉ.

Aan HH. Exc., den generaal, pair van Frankrijk, Belliard, *en den heer* White.

II.

Hoofdkwartier kasteel van Antwerpen, den 18 Mei 1831.

In overeenkomst met de bevelen van den luitenant-generaal baron *Chassé*, heb ik de eer, mijnheer de majoor, u mededeeling te doen van eenen gisteren door denzelven ontvangen brief van mijnheer den generaal *Belliard* en van mijnheer *Charles White*. Ten gevolge daarvan, en om aan den wensch van de heeren commissarissen der groote Mogendheden te beantwoorden, alsmede in overeenkomst met dien van den generaal *Chassé*, om alles te vermijden, wat den oorlog op nieuw zou kunnen doen ontbranden, heeft de generaal gisteren de bezetting, die hij in den bril St. Laurens gelegd had, doen terugtrekken, en daarin niet meer dan eene politiewacht gelaten; hebbende hij tevens het aanleggen van werken van verdediging, waarmede men bezig was, doen staken. Deze schorsing, die een gevolg is geweest van den brief, waarvan ik u een afschrift toezende, moest door eene gelijke schorsing gevolgd worden van de toebereidselen tot aanval, welke de troepen, die onder het opperbevel van den generaal baron *de Failly* staan, bij de toegangen tot de buitenfronten van het kasteel maken.

Terwijl ik u uitnoodig, om het hierbijgaande afschrift ter kennisse van mijnheer den generaal baron *de Failly* te brengen, en terwijl ik hem doe opmerken, hoezeer de generaal baron *Chassé* aan de uitnoodiging van de heeren *Belliard* en *White* voldaan heeft, ben ik gelast, u te vragen, waarom men met de werken, die door uwe benden worden

aangelegd, voortgaat, daar toch de schorsing, waarin de generaal *Chassé* heeft toegestemd, natuurlijk wederkeerig moet zijn. Een en ander noopt den generaal *Chassé*, om den heer generaal *de Failly* te vergen, dat hij hem zonder oponthoud doe weten, of hij al dan niet aan den wensch van de commissarissen der groote Mogendheden, om den vrede te handhaven, toegeeft.

De luitenant-kolonel, bevelhebber van het hoofdkwartier, RUPERTUS.

Aan mijnheer den ridder de l'Eau,
hoofd van den algemeenen staf der tweede militaire divisie, te Antwerpen.

III.

Hoofdkwartier te Antwerpen, den 18 Mei 1831.

MIJNHEER DE LUITENANT-KOLONEL!

In antwoord op uwen brief van heden, gelast mijn generaal mij, u te verzoeken, aan den heer luitenant-generaal *Chassé* te zeggen, dat, aangezien de inhoud van uwen brief hem van dien aard is voorgekomen, dat hij daarop geen stellig antwoord vermeent te kunnen geven, hij den raad van verdediging bijeengeroepen en gehoord heeft, die eenstemmig van oordeel is geweest, om den voorslag van den heer generaal *Chassé* aan zoodanige beslissing van mijnheer den Regent te onderwerpen, als u dadelijk, bij de terugkomst van den door hem afgezonden renbode, zal worden medegedeeld.

Ontvang, mijnheer de luitenant-kolonel, de verzekering enz.

De majoor, hoofd van den algemeenen staf der 2de militaire afdeeling.

De Ridder DE L'EAU.

Aan mijnheer den luitenant-kolonel Rupertus, *bevelhebber van het hoofdkwartier, op het kasteel te Antwerpen.*

IV.

Kasteel van Antwerpen, den 19 Mei 1831.

MIJNHEER DE MAJOOR!

Ik ben van wege den heer generaal baron *Chassé* gelast, u te zeggen, dat hij, na alles, wat in zijne magt stond, gedaan te hebben, om het hervatten der vijandelijkheden voor te komen, na zich de tusschenkomst van de zaakgelastigden der groote Mogendheden te hebben laten welgevallen, na den heer generaal *de Failly* te hebben doen afvragen, of hij voornemens was, tot instandhouding des vredes bij te dragen, dan wel de vijandelijkheden te beginnen, ziende, dat men voortging met het aanleggen van loopgraven, tegen het kasteel gerigt; dat, in plaats van, even als hij, toe te geven aan de uitnoodiging van den generaal *Belliard* en den heer *White*, om ter instandhouding van den vrede mede te werken, men van zijnen eerbied voor de bestaande overeenkomst en den wapenstilstand misbruik maakt, en zelfs, dat men, door het voortzetten der tegen het kasteel gerigte werken van aanval, zich het uitstel van het door hem op gisteren gevraagde stellige antwoord (op grond van het afzenden van zijnen brief aan mijnheer den Regent te Brussel) ten nutte maakte, om de tegen hem gerigte werken nog te verbeteren en uit te breiden; u verwittigt, dat, indien men, *zes uren na het overhandigen van dezen brief*, nog ontwaart, dat er aan de gezegde werken gearbeid wordt, het geschut van het kasteel nwe werken beschieten zal.

De luitenant-generaal baron *Chassé* gelast mij te gelijker tijd u uit te noodigen, den generaal baron *de Failly* onder het oog te brengen, dat de verwoesting en vernieling der stad Antwerpen en van het omliggende land, ontelbare onheilen, en de hervatting der vijandelijkheden, met al derzelver gevolgen, geheel en al voor zijne verantwoording komen, ten gevolge van den door hem op het kasteel gerigten aanval en de in den avond van Zondag, den 15 dezer aangevangene en sedert door werken van aanval voortgezette vijandelijkheden, in weerwil van de overeenkomsten, de tusschenkomst van de zaakgelastigden der Mogendheden en al de offers, welke de generaal baron *Chassé* tot nu toe gebragt heeft, met het doel om de ongelukken, welke daaruit zouden ontstaan, voor te komen.

De generaal baron *Chassé* begrijpt niet, waarom uwe werken, niet ten minste tot aan de ontvangst van het antwoord, hetwelk, zoo als gij mij gemeld hebt, uit Brussel verwacht wordt, zijn geschorst; en hij gelast mij, u evenzeer te verwittigen, dat, indien men van het uitstel van zes uren, tot het staken uwer werken toegestaan, mogt gebruik maken, om dezelve van geschut te voorzien, of op welke wijze ook te versterken, of indien wij gedurende dien tijd op dezelve eenige buitengewone beweging mogten ontdekken, dezelve onmiddellijk zullen worden aangetast.

Ontvang, mijnheer de majoor, enz.

De luitenant-kolonel, bevelhebber van het hoofdkwartier, RUPERTUS.

Aan den heer majoor ridder de l'Eau,
hoofd van den algemeenen staf der 2de militaire afdeeling, te Antwerpen.

« Omtrent het gevolg, hetwelk deze laatste brief gehad heeft, zijn, bij het ter perse leggen dezer, nog geene berigten bij het ministerie van oorlog ingekomen. Alleen blijkt nog, dat de generaal *Chassé*, te gelijk met het afzenden daarvan, eenige schepen met leeftogt, die voor het kasteel waren aangekomen, zonder dezelve te doen ontladen, heeft weggezonden, met uitzondering van eene met aardappelen geladen tjalk, waarin, na ontladen te zijn, eenige zieken, vrouwen en kinderen uit het kasteel zijn geplaatst, met het doel, om hen naar Bergen-op-Zoom te vervoeren."

Latere officiële berigten zijn niet bekend, doch wij zijn van goederhand onderrigt, dat na het toezenden van den krachtvollen brief van den luitenant-kolonel *Rupertus*, in naam van den luitenant-generaal *Chassé*, op den 19 dezer, de Belgische arbeiders tot half vijf ure des namiddags binnen gang zijn gegaan, terwijl het uiterlijk, door den luitenant-generaal *Chassé* voorgeschreven termijn op 6 ure des avonds bepaald was. Ten half vijf werd eindelijk, op bevel uit Brussel, zoo men zegt, in een' eigenhandigen brief van den Regent vervat, het werken gestaakt; en is daarvan terstond mondeling, en vervolgens schriftelijk door de Belgische autoriteiten aan den commanderenden bevelhebber der citadel kennis gegeven. Tegen 6 ure is een officier der Belgen met eene witte vlag langs de aanvallende werken gegaan, heeft het werkvolk verzameld, en is met hetzelve afgetrokken.

Intusschen had onze flotille van het wassend water gebruik gemaakt, om de Schelde op te laveren, zonder van de batterijen beschoten te worden, en had zich voor anker, in het gezigt der stad Antwerpen gelegd.

Als een lofwaardig bewijs van den geest onzer troepen, wordt ons het volgende medegedeeld. De Belgen zich met omstreeks 500 man op een afstand van een kwartier uurs van de caponnière der lunet St. Laurent geposteerd hebbende, zonden een aanzienlijk detachement nader bij de lunette. De manschappen van dezen voorpost, op ongeveer honderd schreden van de caponnière genaderd, bezigden allerlei scheldwoorden tegen onze manschappen en plantten een vaandeltje voor het front. Dit ontstak de woede der onzen zoodanig, dat een derzelve, *Hendrik van Leuven* genaamd, geboortig uit Amsterdam, in zijn hembd arbeidende, van de borstwering over de gracht, brieschende van gramschap, op de beleedigers aanliep, welke terug deinsden. *Van Leuven* greep daarop de vaan, scheurde dezelve met zijne tanden aan stukken, wierp de flarden weg en keerde naar de caponnière terug.

— Onze krijgsmagt in Staat-Vlaanderen is met het reserve bataljon van de 17de afdeeling, dat te Vlissingen in bezetting lag, versterkt.

— De kolonel commanderende Z. M. troepen in het vijfde district Zeeland, en de eerste afdeeling mobile schutterij van Overijssel *Boellaerd van Tuyl*, heeft eenen brief aan den gouverneur der provincie Overijssel geschreven, waarin hij ten hoogste roemt de onverschrokkenheid der schutters uit die provincie, welke deel gehad hebben aan de schermutseling bij Hulst, op den 11 dezer.

— Het *Journal des Flandres* (de gewezen *Catholique*) verhaalt het gebeurde op den 11 dezer in het vijfde district van Staats-Vlaanderen aldus:

« Er heeft een gevecht tusschen de Belgen en Hollanders plaats gehad boven St. Nicolaas. De dorpbewoners hadden tweemalen den vrijheidsboom op de uiterste grenzen geplant, welken de Hollanders telkens hadden omver gehakt. Toen zij het ten derdenmale deden, gaf de vijand vuur, waarop onze landlieden terugtrokken, en aan de burgerwacht van St. Nicolaas kennis gaven van hetgeen had plaats gehad. Deze nevens de landlieden rukten spoedig op, en vervolgden de Hollanders tot aan de poort van Hulst, die er verder niet aan dachten, om zich buiten de stad te begeven. Men verzekert ons, dat zij een of twee hunner gesneuvelden hebben medegevoerd. De reserve van Kemseche heeft aan deze onderneming ook deel genomen, terwijl de burgerwacht van St. Nicolaas, onder het bevel van den Notaris *Piron*, de eer van dien dag heeft weggedragen."

Het onwaarachtige van dit verhaal blijkt uit het vroeger deswege van onze zijde medegedeelde. Tot nadere opheldering geven wij thans het navolgende, dat ons door een' ooggetuige uit Hulst geschreven wordt:

« Eenmaal slechts hebben de Hollanders den vrijheidsboom afgehakt, omdat men denzelven op onze grenzen geplant had. De tweedemaal stond die boom op hun territoir en was bewaakt door een twintigtal gardes civiques van Kemseche, die denzelfden dag, versterkt door nog 40 gewapende blaauwkielen en meer dan 100 wevers en werkvolk van St. Nicolaas, op ons grondgebied en tot in het dorp St. Jan Steen (liggende bezijden den grooten straatweg van Hulst op St. Nicolaas) zijn doorgedrongen, met oogmerk om wat te plunderen, en 7 kisten manufacturen, aan fabrikanten van St. Nicolaas toebehoorende, welke daags te voren waren aangehaald, mede te nemen, doch gelukkig onmiddellijk na de aanhaling naar Hulst waren overgebragt.

« Zoodra ons garnizoen alhier kennis bekomen had van deze schending van ons grondgebied, waren de soldaten, zoo wel als onze dappere Overijsselsche schutters, brandende van verlangen, om deze muitelingen te verjagen. Twee uitgetrokkene detachementen, ondersteund door een' zesponder, waren zoodra niet aangekomen, of vielen de bende met leeuwenmoed aan, zoodanig, dat, in minder dan een uur tijds, deze schenders van onzen grond overhaast wegliepen, en men hun geen tijd gelaten heeft om iets te kunnen medenemen, dan hunne 2 dooden en 5 gekwetsten. Van onze zijde is een schutter in de dij gewond, zonder dat wij het verlies van één man te betreuren hebben."

— De graaf *de Mérode* is uit Londen te Brussel terug gekomen. Van de berigten, die de graaf van zijne reis moet hebben medegebragt, was nog niets bekend. Ook de heer *Devaux* in van Londen terug gekeerd.

— Het nationaal Congres te Brussel heeft zijne werkzaamheden den 18 dezer hervat. Bijzonderheden deswege zijn nog niet bekend.

— De Brusselsche associatie heeft dezer dagen eenige afgevaardigden naar den baron *d'Hoogvorst*, commandant der gewapende burgerwacht, gezonden, om zich tegen de geruchten, welke omtrent hare bedoelingen verbreid waren, te verdedigen. Volgens de Brusselsche bladen, was die zamenkomst naar wederzijdsch genoegen afgeloopen.

— De volgende voorstellen zijn door het bureau der nationale associatie te Gent aangenomen geworden:

« Ik stel voor, aan het congres een adres te doen, dat de discussien der voorstellen, waarmede het zich gaat bezig houden, in de volgende orde plaats hebben:

« 1. Verwezenlijking der belofte, sedert lang gedaan, van zonder het minste verwijl den oorlog tegen den Koning van Holland te verklaren en te beginnen. 2. Staat der binnengekomen sommen, ten gevolge der leening van 12,000,000 guldens, voor den oorlog toegestaan. 3. Speciale opgave van het gebruik der hiervan ingekomene sommen. 4. Overlegging en bekendmaking, van acht tot acht dagen, van den staat der verder ingekomen sommen van de leening van twaalf millioenen. 5. Sterkte-staat van ons leger in actieven dienst. 6. Sterkte-staat der burgerwacht, met onderscheiding van den eersten en de beide volgende bans. 7. Staat der beschikbare geweren. 8. Te eischen, dat al deze staten in de eerste zitting van het congres worden overgelegd en vóór dat deze zitting gesloten wordt.

I. de Souter, advocaat."

— De heer *F. Vergaauwen*, lid der commissie van veiligheid te Gent, in den avond van den 15, op de wapenplaats met een' Portugeesch' officier wandelende, werd aldaar door den graaf *Ch. d'Hane de Steenhuyze* ontmoet, aangevallen, met een' geweldigen slag op het hoofd begroet en met scheldwoorden overladen. De heer *Vergaauwen* greep naar zijne pistolen, toen de menigte zich tusschen beide wierp en de vechtenden scheidde. De aanleidende oorzaak hiervan is nog niet met zekerheid bekend. De heer *Ch. d'Hane* is zeker een bloedverwant van den minister van oorlog.

(*Zie verder het Vervolg*). 1.

d'Hane, die zoo als men weet, door de Gentsche club en commissie van veiligheid zeer is gehoond.

— Onlangs werd het navolgende versje aan den vrijheidsboom te Brussel aangeplakt gevonden:

Arbre de misère,
Chapeau de corsaire,
Regne d'intrigans,
Armée de Brigands.

BUITENGEWOON PROGRAMMA

der Hollandsche Maatschappij van fraaije Kunsten en Wetenschappen voor het maatschappelijk jaar 1830/31.

Het algemeen Bestuur der Hollandsche maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen heeft besloten, de algemeene vergadering van den jare 1830, welke, uit hoofde der tijdsomstandigheden, voor eenen onbepaalden tijd is uitgesteld geworden, niet vroeger te doen plaats hebben, dan in de maand September eerstkomende, en alzoo gelijktijdig met de algemeene vergadering van het jaar 1831; terwijl, dien ten gevolge, de werkzaamheden van algemeenen voorzitter aan den hooggeleerden heer *A. des Amorie van der Hoeven*, en die van algemeenen Secretaris aan den ondergeteekenden blijven opgedragen.

Het algemeen Bestuur voorn. geeft tevens aan de leden der maatschappij en aan het publiek kennis, dat op de in den jare 1829 uitgeschrevene prijsvragen, welker termijn van beantwoording, ingevolge Programma van den 19 November 1830, tot den eersten dezer maand, is verlengd geworden, slechts één antwoord is ingekomen, en wel *ééne lofrede op Frans Hemsterhuis*, geteekend met eene spreuk van *Hemsterhuis*; welk stuk bereids aan het bij de wetten der maatschappij vastgesteld getal beoordeelaren verzonden is.

Het algemeen Bestuur voorn. heeft goedgevonden en besloten, om de overige in den jare 1829, uitgeschrevene en onbeantwoorde prijsvragen, zijnde:

a. In het vak der algemeene Taalkunde:
« *Welke zijn de voordeelen, die uit de bewaring eener eigene*
« *taal voor de welvaart, beschaving en zedelijkheid van een volk*
« *voortvloeijen? en welke nadeelen heeft men van de geheele of*
« *gedeeltelijke verwaarloozing der moedertaal te wachten?*"

b. In het vak der Wijsbegeerte:
« *Wat denkbeeld heeft men zich te vormen van de hedendaagsche*
« *volksverlichting en haren invloed op de zedelijkheid, bijzonder*
« *in ons vaderland, en welke middelen kan men aanwenden, om*
« *dezelve uit te breiden of te wijzigen?*"

c. In het vak van de Theorie der Dichtkunst:
« *Welke vereischten moet een dichter bezitten en in de voort-*
« *brengselen zijner kunst aan den dag leggen, om den naam van*
« *volksdichter bij uitnemendheid te verdienen, en welke onzer*
« *niet meer in leven zijnde dichters hebben de meeste aanspraak*
« *op dezen eernaam verkregen?*"

en *d.* Voor eene lofrede:
« *Kasper van Baerle.*"

op nieuw uit te schrijven, om beantwoord te worden vóór of uiterlijk op den eersten van Louwmaand 1832.

Wordende overeenkomstig hetgene in de algemeene vergadering van den jare 1828 besloten is, ten aanzien der lofredenen, de navolgende bepaling herinnerd:

« *De Maatschappij vordert in eene lofrede geen' bepaalden vorm van*
« *kunstmatig opstel, maar behoorlijke in het lichtstelling van de ver-*
« *diensten des persoons, van hetgene hem belangrijk doet zijn en*
« *bijzonder kenmerkt; hetzij dit door het verhaal van deszelfs levens-*
« *geschiedenis en lotgevallen, hetzij op eene andere wijs geschiede;*
« *doch altijd in een' duidelijken, zuiveren, krachtigen en sierlijken*
« *stijl, met inachtneming van de regelen der echte en edele eenvou-*
« *digheid.*"

De Maatschappij looft haren gouden eerepenning, ter innerlijke waarde van dertig gouden dukaten, uit, aan den schrijver van het der bekrooning waardig en best gekeurd stuk, op ieder der bovengemelde onderwerpen; en eenen zilveren, van gelijke grootte en gelijken stempel, aan den schrijver van het insgelijks goedgekeurde en der bekroonde verhandeling of dichtstuk het naast bijkomende stuk.

Alle stukken, welke naar den prijs dingen, zullen leesbaar en naauwkeurig, doch met eene andere hand dan die des opstellers, moeten geschreven zijn, zoowel wat den tekst en de noten, als wat de verbeteringen en veranderingen aangaat. De stukken zullen met eene zinspreuk, en niet met den naam des schrijvers, onderteekend moeten zijn: maar, in een bijgevoegd *verzegeld* briefje, betwelk dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft, zullen de voor- en toenamen en woonplaats des schrijvers vermeld moeten worden.

De naambriefjes, behoorende tot die stukken, aan welke geen prijs wordt toegewezen, zullen, in tegenwoordigheid der leden, op de algemeene vergadering, ongeopend verbrand worden.

De schrijvers, welke naar den prijs dingen, en, vóór de uitwijzing van denzelven, zich, op eenigerhande wijs, als zoodanig, bij beoordeelaren hebben doen bekend worden, zullen van denzelven, schoon zij dien waarlijk verdiend hadden, verstoken zijn.

De bekroonde stukken zijn de eigendom der Maatschappij, en worden onder hare werken uitgegeven; zoodat niemand dezelve zal mogen laten drukken, dan met toestemming van bestuurderen.

De lofredenen *moeten* opgesteld zijn in de Nederduitsche taal; maar de antwoorden op de overige vragen *kunnen* ook in het Latijn, Engelsch, Fransch of Hoogduitsch (dit laatste evenwel met Italiaansche letters) geschreven zijn; en moeten vrachtvrij, vóór of uiterlijk op den bovengemelden tijd, ingezonden worden aan den tijdelijken algemeenen secretaris der Maatschappij, zijnde tot de aanstaande algemeene vergadering, in September eerstkomende, de ondergeteekende, aan wien derhalve, tot dien tijd, alle brieven, stukken en antwoorden moeten worden toegezonden.

Op last van het algemeen Bestuur voornoemd,
W. J. C. VAN HASSELT,
algemeene secretaris.

AMSTERDAM,
den 31 Maart 1831.

*** De ondergeteekende, in het *Dagblad van 's Gravenhage*, [illegible]dag, den 16 Mei jl., n°. 57, de Advertentie van *Maria Nederouw* en *C. Harloff*, omtrent zijn' persoon, gelezen hebbende, acht zich [illegible] zijne stad- en landgenooten omtrent dit schandelijk en van alle waarheid [illegible] verhaal in te lichten, en met de ware toedragt der zaak bekend te maken; hij [illegible] zich daartoe te meer verpligt, omdat er zijne eer en goede naam [illegible] zijn, en opdat er geene de minste verdenking van mindere waarde [illegible] handelingen, bij zijne stad- en landgenooten mogt worden geboren; [illegible] zulks echter niet voor zoo verre, door *C. Harloff* en *M. Nederouw* [illegible] magnetisch kunstvermogen daarbij wordt aangevallen, om zulks te [illegible] leggen, vermits het hem weinig moeite zou kosten, daar tegen een [illegible] van aanzienlijke als minvermogende personen, welke aan zijne magnetische behandeling merkbare verzachting van hun lijden of volkomene herstelling te danken hebben, als getuigenissen en brieven van Hoogleeraren en Doctoren in de Geneeskunde, die ook hier ter stede, bij wanhopige lijders, des ondergeteekendens hulp met vrucht hebben ingeroepen, over te stellen; door die daakzaken is de ondergeteekende verre verheven boven de beoordeeling van eenen *C. Harloff* en *M. Nederouw*.

De geheele zaak komt op het volgende neder: In het jaar 1829 verzocht *M. Nederouw* den ondergeteekenden, als Magnetiseur, om haar, in haren ziekelijken toestand, die ongeveer zestien jaren had geduurd, en waar over elf onderscheidene Doctoren, volgens haar eigen gezegde, hadden gepraktiseerd, te hulp te willen komen. De ondergeteekende nam, op aanhoudende aanzoeken, de behandeling daarvan op zich, met dat gelukkig gevolg, dat hij genoemde *M. Nederouw*, die gedurende zoo vele jaren met eene zoo bedenkelijke als gevaarvolle ziekte te worstelen heeft gehad, door zijne magnetische behandeling, zoo verre heeft gebragt, dat zij zich als genezen of hersteld van hare kwaal kon beschouwen; hare eigene getuigenis, aan onderscheidene alhier ter stede ten goede bekende personen gegeven, welker verklaringen voorhanden zijn, bevestigen dit volkomen, en het is vreemd, dat *M. Nederouw*, in Mei 1831 van hare nietgenezing komt te adverteren, daar de behandeling van hare ziekte in het midden van 1830 reeds was afgeloopen. Is het de schuld van den ondergeteekenden, dat welligt hare eigene gedragingen op nieuw aanleiding gegeven hebben, dat zij weder ongesteld is geworden? De voortduring van een' gezonden staat van een' vroeger behandelden patient hangt toch wel niet directelijk van den ondergeteekenden af. Dat hij zich overigens voor zijne behandeling heeft laten betalen, was volgens overeenkomst (de visite was tegen vier gulden bepaald, die soms twee à drie uren duurde), en *Maria Nederouw* heeft dan ook aan den ondergeteekenden voor zeven en zeventig visites de som van drie honderd acht gulden betaald.

Aanbelangende nu *C. Harloff*; met dezen was de ondergeteekende mede geconvenieerd, dat hem voor elke visite vier gulden zou worden betaald; dat deze heeft kunnen goedvinden, zich aan de magnetische behandeling te onttrekken, was de schuld van den ondergeteekenden niet. De ondergeteekende zal hier niet gewagen van de bedenkelijke behandeling, welke hij van genoemden *Harloff* heeft ondervonden; de man is bij het publiek genoeg bekend; en daar hij in gebreke bleef, den ondergeteekenden te voldoen, is hij, bij vonnis van de Regtbank alhier ter stede daartoe, ten beloope van *ƒ* 228, gecondemneerd geworden; voegt men nu daarbij *ƒ* 308, welke de rekening van *M. Nederouw* beliep, dan zal men een totaal vinden van *ƒ* 536, en niet van *ƒ* 800, al waren er de kosten den processe, tot *ƒ* 150, bijgevoegd. Dit is eene stellige waarheid, en de ondergeteekende looft eene premie van *honderd gouden Dukaten*, ten behoeve van de armen van 's Gravenhage, uit, zoo opgenoemde *Harloff* en *M. Nederouw* hem kunnen bewijzen, dat zij *ƒ* 800, of zelfs *ƒ* 650, aan hem, voor gedane visites, hebben betaald; zoo lang alzoo *C. Harloff* en *M. Nederouw* logenachtige verzinsels uitdenken, die zij niet kunnen staven, is het publiek en de ondergeteekende geregtigd, hunne nietsbeduidende logentaal geen verdere opmerking of antwoord waardig te keuren.

W. VAN DER LEE.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE SCHOUWBURG.

Op Dingsdag, den 24 Mei 1831:

TOT MIDDERNACHT, OF LIST TEGEN LIST, blijspel in drie bedrijven, naar het Fransch van *Dumaniant*, door *B. Ruloffs*. Na hetzelve: TONY, OF VIJF JAREN IN TWEE UREN, blijspel met zang (vaudeville), in twee bedrijven, naar het Fransch van *Brazier*, *Melesville* en *Carmouche*, door *J. H. Grave*.

*** Op den 2 Mei 1831 is, ingevolge de wet, geprocedeerd ter algemeene vergadering der Notarissen, arrondissement 's Gravenhage, tot de verkiezing van een Lid ter Kamer van Notarissen, in hetzelve arrondissement, in plaats van een aftredend Lid, en bestaat de Kamer alsnu uit de navolgende heeren:

NICOLAAS BERVOETS, *President*.
JAN DE BAS, *Thesaurier*.
CAREL LODEWYK VAN OVERVELT.
JACOB VAN DER MEER, *Syndic*.
JACOBUS JOHANNES VERWOERT, *Secretaris*.
JOHANNES ANTONIUS VAN BERGEN, residerende te Wassenaar en
ANDRIES VAN DE VYVER, JUNIOR, *Rapporteur*.

En wordt voorts aan alle daarbij belanghebbenden kennis gegeven, dat de Kamer hare gewone zittingen zal houden in het Venduhuis in de Nobelstraat, wijk E, n°. 80, in 's Gravenhage, op den eersten Dingsdag van iedere maand, des middags ten één ure.

N. BERVOETS, *President*,

J. J. VERWOERT, *Secretaris*.

*** Getrouwd:

D. VAN PADDENBURG, *van den Uithoorn*
en
C. E. DE BRUYN.

MYDRECHT,
den 15 Mei 1831.

*** Heden beviel, voorspoedig, van een' *ZOON*, M. B. VELDHORST, geliefde echtgenoot van

H. HUYSMANS.

'S GRAVENHAGE,
den 15 Mei 1831.

*** Op den 14 Mei 1831, is te Wageningen, in den ouderdom van bijna 76 jaren, overleden de Hoog geboren Jonkvrouwe LOUISA MARIA Gravinne VAN BYLAND.

S. W. VAN DE GRAAFF, *te Wageningen*,
J. VAN DEN VELDE, *te Utrecht*,
Executeuren.

*** Heden overleed alhier de Hoog Welgeboren heer W. F. VAN SCHUYLENBURCH VAN BOMMENEDE, *Lid der Ridderschap van Holland.*
'sGRAVENHAGE, den 20 Mei 1831.

*** Heden is, na eene langdurige ongesteldheid, overleden, MARGUERITE ELISABETH MARITS, geliefde echtgenoot van
'sGRAVENHAGE, den 20 Mei 1831. JAKOB BANE HAVART.

*** Tot ons innige droefheid overleed alhier, na eene ziekte van slechts twee dagen, voorzien van de HH. Sakramenten van onze Moeder de H. Kerk, onze dierbare Vader en Behuwdvader, de heer JOANNES WILHELMUS BERNTZ, in den ouderdom van omtrent 84 jaren.
'sGRAVENHAGE, den 20 Mei 1831. T. BERNTZ, *R. K. Pastoor*, *uit aller naam.*

*** Gevoelig voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij het overlijden van ons geliefd oudste Zoontje, MARSCELUS ALEYDUS, aan ons betoond, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

'sGRAVENHAGE, den 19 Mei 1831.
J. DE HAAN,
J. G. DE HAAN, geb. TER MATEN.

KEURSPRIJS VAN EFFECTEN.

Te AMSTERDAM, Zaturdag, den 21 Mei 1831.

Nederlanden,	Werkelijke Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	*f*	$58\frac{3}{4}$ a $59\frac{1}{4}$
	Uitgestelde dito		–	$\frac{3}{4}$ a $\frac{13}{16}$
	Oorlogslasten		–	$75\frac{1}{2}$ a 76
	Schatkistbiljetten	6 pCt.	–	$89\frac{3}{4}$ a $90\frac{1}{2}$
	Anticipatiebiljetten		–	$94\frac{1}{2}$ a $95\frac{1}{4}$
	Renversalen		–	— a —
	Kansbiljetten		–	$14\frac{3}{4}$ a $15\frac{1}{4}$
	Stellen van uitgeloten dito		–	— a —
	Amortisatiesyndicaat	$4\frac{1}{2}$ pCt.	–	64 a $64\frac{3}{4}$
	Dito dito	$3\frac{1}{2}$ »	–	$51\frac{3}{4}$ a $52\frac{1}{4}$
	Domein Losrenten	$2\frac{1}{2}$ »	–	— a —
	Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ »	–	— a —
	Nederlandsche Bank	4 »	–	— a —
Frankrijk,	Op de Rescontre	5 »	–	— a —
	Dito	3 »	–	$65\frac{1}{4}$ a 66
	Certificaten dito in Parys	3 »	–	— a —
Rusland,	Obligatien bij *Hope* en *Comp.*	5 »	–	$88\frac{3}{4}$ a 89
	Dito (*Nieuwe*)	5 »	–	$88\frac{1}{4}$ a $89\frac{1}{4}$
	Inschrijving op het Grootboek	6 »	–	56 a $56\frac{1}{2}$
	Dito Certificaten	6 »	–	56 a $56\frac{1}{4}$
	Dito te Londen	5 »	–	— a —
	Dito te Hamburg	5 »	–	— a —
Pruissen,	Te Londen genegotieerd	5 »	–	— a —
Spanje,	Bij *Hope* en *Comp.* 1805, 1807	$5\frac{1}{2}$ »	–	46 a $46\frac{3}{4}$
	Te Parys en te Londen 1821	5 »	–	$12\frac{1}{2}$ a $12\frac{3}{4}$
Oostenrijk,	Bank, bij *Goll* en *Comp.*	5 »	–	— a —
	Dito — dezelven	4 »	–	— a —
	Certificaten	$2\frac{1}{2}$ »	–	— a —
	Negotiatie Metaliek	5 »	–	82 a $82\frac{1}{4}$
	Dito te Londen	5 »	–	— a —
	Bankaktien	3 »	–	— a —
	Aandeelen *f* 100 bij *Rothschild*		» –	— a —
	Dito — 250 —	4 »	–	— a —
Italië,	Monte di Milano	5 »	–	— a —

*** Men is van meening, ten overstaan van JOHANNES GERARDUS VAN DER HAAK, openbaar Notaris, residerende in 's Gravenhage, in den Nieuwen Doelen aldaar, op MORGEN, den 24 Mei 1831, des namiddags ten 5 ure, te veilen, en op Donderdag, den 26 daaraanvolgende, des avonds ten zeven ure, te verkoopen:

Een hecht en sterk HUIS en ERVE, met fraaijen TUIN daar achter, staande en gelegen aan de Oostzijde van het Noordeinde, te 's Gravenhage, wijk F, n°. 156, verp. n°. 157, bevattende hetzelve Huis drie Beneden- en vier Bovenkamers, meest alle behangen en van Stookplaatsen voorzien, goede Keuken, Kelder, Zolder, en verdere gemakken, tot eene zeer geschikte woning behoorende; aangeslagen in de directe belastingen, over het jaar 1831, als gebouwd eigendom, met *f* 52.14, en belast met eene jaarlijksche recognitie, groot *f* 1.20; kunnende met 1°. Augustus 1831, of vroeger, bij de betaling van den koopprijs, worden aanvaard, en bezigtigd Dingsdag en Donderdag, des middags van 12 tot 5 ure. Nadere onderrigting is te bekomen ten kantore van voorn. Notaris, alwaar de huizen zijn ter inzage en de voorwaarden der verkooping ter lezing liggen.

*** Ten overstaan van den Notaris W. VAN DER HOEVEN, zal op Donderdag, den 26 Mei en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, aan het Venduhuis in de Halstraat, in 's Gravenhage, in het openbaar worden verkocht een deftige en zindelijke INBOEDEL, bestaande in eene fraaije Secretaire, dito Commode, Chiffonniere, Canapé, Boekenkast, Etens-, Thee-, Speel-, Penant- en Waschtafels; alle van mahognijhout, Stoelen met Triple Zittingen, Albaste Pendule en Vazen, heldere Spiegels, Ledekanten, welgevulde Bedden en Beddengoed, Zwitsersche en andere Meubelgordijnen, Tapijten en Vloerkleeden, Verlakt, Porselein en Glaswerk, Kagchel, Koper-, Blik- en IJzerwerk, eenige Boeken en verdere goederen meer; voorts gemaakt Zilverwerk, bestaande, onder anderen, in een paar fraaije Compottes, Vischlepel en Zoutvaten, alles te zien des Morgen en Overmorgen vóór de verkoopdagen, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 3 tot 5 uren.

*** Op Maandag, den 13 Junij 1831, zullen, achter het Locaal der Stads Bank van Leening, in de Korte Houtstraat, in 's Gravenhage, worden verkocht alle PANDEN, bestaande in Goud, Zilver, Linnen en Wollen, die verkoopelijk zijn van de maanden *October*, *November* en *December* 1829, volgens daarvan geaffigeerde biljetten. De laatste losdag zal zijn Zaturdag, den 4 Junij.

*** A. PEPPE, heeft de eer te berigten, dat hij zijn MAGAZIJN wederom heeft uitgepakt ten huize van den heer *Switzar*, in de Korte Houtstraat, n°. 104, en heeft ontvangen een fraaije partij Shawls en Omslagdoeken, naar den laatsten smaak, alsmede eene beste partij Zijden Stoffen, tot zeer civile prijzen.

*** Bij den Boekhandelaar A. KLOOTS, in de Lange Poten, in 's Gravenhage, zal eerstdaags weder VERKOOPING worden gehouden van BOEKEN, KAARTEN, TEEKENINGEN en andere VOORWERPEN van kunsten en smaak; kunnende gedurende de maand nog Goederen tot deze verkooping worden bijgevoegd.

*** De ondergeteekende, door eene bijzondere gelegenheid, eigenaar geworden zijnde van eene belangrijke en zeldzame verzameling van PLAATWERKEN, TEEKENINGEN en SCHETSEN, waaronder zich bevinden: 1°. Lettres sur Suisse, par *Villeneuve*, 4 vol. avec 88 planches. 2°. Voyage pittoresque dans le Royaume des Pays-Bas, avec 486 planches. 3°. Vie de Napoleon, 2 vol. avec 144 planches 4°. Souvenirs d'Espagne, par le Général *Bucler d'Albe*, 2 vol. avec 200 planches. 5°. Voyage pittoresque sur la France, avec 336 planches. 6°. Vues pittoresque de l'Ecosse, 2 vol. avec 60 planches, en meer andere belangrijke Lithographische platen. Benevens eene verzameling teekeningen en schetsen, welke, gedurende 4 jaren, in Spanje en Italie naar de natuur en op de plaats zelve geteekend zijn. Daar deze verzameling bijzondere opmerking verdient en tot zeer verminderde prijzen wordt aangeboden, zoo neemt de ondergeteekende de vrijheid de heeren Schilders en beminnaars der Teekenkunde uit te noodigen, dezelve te komen bezigtigen.

J. VAN DER BEEK, *Boekhandelaar, in het Lang Achterom, wijk S, n°. 332, in 's Gravenhage.*

*** Men vraagt, ten spoedigste, in eene affaire, binnen deze stad, een' JONGELING, geschikt tot het waarnemen van eenig Kantoorwerk, mits de Hoogduitsche taal verstaande. Degenen, die daarop reflecteren, gelieven zich te adresseren aan het Bureau van dit Dagblad. Brieven *franco.*

*** TE HUUR, in de voornaamste straat van Rijswijk, A, n°. 53, een onlangs net getimmerd HUIS, van behoorlijke ruimte, beste kelder, zolder en vrolijke keuken, met een' grooten fraaijen TUIN, terstond te aanvaarden; de huur is *f* 275. Te bevragen te Rijswijk, bij *A. van Eldik*, A., n°. 5, en te 's Gravenhage bij *P. J. Keuchenius*, Lage Westeinde, B, n°. 58.

*** Bij den Boekhandelaar S. DE VISSER, in 's Gravenhage, is heden in het licht verschenen: HET VADERLAND (VOORREDE) *November* 1830—*Maart* 1831. Prijs 20 centen. NB. Hoewel deze *Voorrede* met de vroeger uitgegevene 8 stukjes (ieder à 20 centen) één geheel uitmaakt, zoo is dezelve ook afzonderlijk te bekomen, als bevattende eene wederlegging der stellingen van de beruchte *Gemeenzame Brieven over de gebeurtenissen van den dag*, enz. enz., ten aanzien van het grondwettig bestuur van ons Vaderland.

*** BERIGT AAN DE LIEFHEBBERS VAN DE GEOGRAPHIE, MUZIJK EN TEEKENKUNDE.

Bij F. J. WEYGAND, Geographisch Kaart-, Muzijk- en Kunsthandelaar van Z. M. den Koning, op het Spui, in 's Gravenhage,

Zijn verkrijgbaar alle soorten van *Hemel-* en *Aardglobes*, *Sphèren* van Ptolomeus en Copernicus, kunstmatige *Zakglobe* (Globe Artificiel), werken over de *Astronomie*, *Planisphères*, *Atlassen* en de beste nieuwste Geographische Kaarten van alle Staten, Rijken en Deelen der Aarde, Plans- of Plattegronden van Steden, werken over de Bouwkunde, Prenten in Plaat- en Steendrukken.

Een groot assortiment van de nieuwste Buitenlandsche en Inlandsche Muzijkwerken, Muzijkinstrumenten, en in het generaal alles wat tot het studeren van de Geographie, Teekenkunde en Muzijk behoort.

BERIGT AAN DE DAMES.

Gemelde *F. J. Weygand* heeft ontvangen, uit Duitschland, een groot assortiment gekleurde patronen voor Tapisserie, Mosaïk, Borduur-, Brei- en Koraalwerken, van de nieuwste in alle formaten en van alle prijzen.

BERIGT WEGENS DE PLAATDRUKKERIJ.

Bovengemelde recommandeert zich voor het drukken van Visitekaarten, Adressen, Wisselbrieven, Quitantien, Muzijk, Landkaarten, en verders alles wat de Plaatdrukkerij aangaat. Alles tot de civielste prijzen.

*** *BELANGRIJK BERIGT.* Bij H. MOOLENYZER, Boekverkooper te Amsterdam, wordt uitgegeven:

I. DE LEVENSGESCHIEDENIS, van *J. C. J. van Speyk* . . . . . *f* 00.75
II. DE PRINS VAN ORANJE . . . . . - 00.30
III. Het eerste Deel van de bijdragen tot, of het vervolg op de GESCHIEDENIS DER NEDERLANDEN, aanvang genomen hebbende den 25 Augustus 1830 . . . . . - 3.40
De Inteekening op het tweede Deel met Platen, waarvan bereids eenige stukken zijn afgeleverd, blijft opengesteld tot Mei 1832.
IIII. De naauwkeurige opgaaf van de GIFTEN, door oud Nederlandsche Ingezetenen gedaan, ten behoeve van het Rijk, voor de maanden October, November en December 1830 en Januarij 1831, à 15 centen per vel, groot 8vo.

Bij bovengenoemden zijn ook nog eenige exemplaren voorhanden van het gelijkend portret van *J. C. J. van Speyk*, op best Velin *f* 1, of best Chineesch *f* 2.

NB. Voorgemelde exemplaren zijn ook mede verkrijgbaar bij alle voorname Boekhandelaren in dit Rijk.

In 's Gravenhage, bij P. E. VAN STADEN, Drukker en Uitgever van het Dagblad, Torenstraat, wijk D, n°. 419.